

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ:
МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ
ДОСВІД**

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО КРУГЛОГО СТОЛУ**

16 грудня 2022 року

Одеса-2022

Затверджено на засіданні науково-методичної ради
Одеського державного університету внутрішніх справ
(Протокол № 5 від 20 грудня 2022 року)

Редакційна колегія:

А.В. Денисова – завідувач кафедри адміністративного права та адміністративного процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Одеського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор;

О.М. Коропатов – завідувач кафедри адміністративного права та адміністративного процесу Херсонського факультету Одеського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;

Ю.В. Кузьменко – професор кафедри адміністративного права та адміністративного процесу Херсонського факультету Одеського державного університету внутрішніх справ, доктор педагогічних наук, доцент.

Актуальні питання запобігання корупції: міжнародний та національний досвід: збірник матеріалів Всеукраїнського науково-практичного круглого столу (16 грудня 2022 року, м. Одеса) / за ред. А.В.Денисовой. Одеса: ОДУВС, 2022. 92 с.

Збірник містить матеріали Всеукраїнського науково-практичного круглого столу «Актуальні питання запобігання корупції: міжнародний та національний досвід». У працях авторів розглянуто питання теорії і практики розвитку права в сучасному світі щодо кола проблем з боротьби із корупцією; зміни в українському та міжнародному законодавстві відповідно до викликів часу.

Усі представлені матеріали у збірнику подано у авторській редакції.

ЩОДО ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Стулова К.К., кандидат юридичних наук, викладач кафедри адміністративного права та адміністративного процесу, факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності, Одеського державного університету внутрішніх справ

Стратегічним напрямом запобігання передумовам корупції та їх нейтралізації є послідовна демократизація всіх сфер суспільного життя, розвиток громадянської свідомості та активності у загальному контексті побудови демократичної держави. Демократизація, відкритість влади, прозорість та зрозумілість для населення державних рішень, діяльності управлінського апарату, розвиток громадянського суспільства – найважливіші важелі подолання корупції [1].

Законом України «Про запобігання корупції» визначено, що корупція – це використання особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до

протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей [2, с. 1]. Таким чином, корупція визначається як діяльність осіб, уповноважених на виконання функцій держави, спрямована на протиправне використання їх повноважень для одержання матеріальних благ, послуг, пільг, або інших переваг.

Існують у науковців різні авторські визначення поняттю «корупція», наприклад, пропонують наступне визначення: корупція – це діяння, що включає зловживання владою, службовим становищем чи повноваженнями на користь певної особи, групи осіб чи організації.

В Україні розрізняють наступні види корупційних діянь: 1) зловживання повноваженнями, становищем, перевищення повноважень та інші посадові правопорушення, що вчинюються для задоволення корисливих чи інших особистих інтересів або інтересів інших осіб; 2) отримання неправомірної вигоди; 3) незаконне збагачення; 4) зловживання впливом; 5) розкрадання державного, колективного або приватного майна з використанням посадового становища; 6) порушення обмежень щодо заняття підприємницькою діяльністю та вимог щодо сумісництва; 7) незаконне сприяння фізичним і юридичним особам у здійсненні ними підприємницької та іншої діяльності з метою незаконного одержання за це матеріальних або інших благ, пільг та інших переваг; 8) неправомірне втручання в діяльність державних органів, підприємств, установ, організацій; 9) порушення вимог фінансового контролю; 10) невжиття заходів щодо запобігання та протидії корупції; 11) незаконне використання інформації, що стала відома у зв'язку з виконанням посадових повноважень.

Корупційні діяння можуть бути вчинені також в інших формах, наприклад, діяння депутатів чи державних службовців та членів їх сімей у одержанні пільг з державних ресурсів (особистих чи корпоративних), також лобювання власних (корпоративних) інтересів при прийнятті нормативних актів та впливу на засоби масової інформації [3, с. 62].

Говорячи про протидію корупції як про діяльність уповноважених органів, можна виділити три основних види даної діяльності: а) запобігання корупції, у тому числі щодо виявлення та подальшого усунення причин корупції (профілактика корупції); б) виявлення, запобігання, припинення, розкриття і розслідування корупційних правопорушень; в) мінімізація або ліквідація наслідків корупційних правопорушень. Однак при всій масштабності форм діяльності та формування антикорупційної політики правоохоронних органів

державної влади в Україні вони будуть марними без активної підтримки з боку громадянського суспільства.

Виходячи з викладеного, можна зробити висновок, що задля створення дієвого механізму реалізації адміністративно-правових засобів запобігання та припинення корупції в державних органах України необхідно: активно використовувати історичний та міжнародний досвід боротьби з корупцією; упроваджувати наукові розробки з даного питання; використовувати та впроваджувати в практичну діяльність правоохоронних органів рекомендації міжнародних організацій та експертів у процесі нормотворчої діяльності для забезпечення ефективного функціонування правоохоронних органів.

Література

1. Суббот А. Участь громадськості в запобіганні та протидії корупції Вісн. Нац. акад. прокуратури України. 2014. № 4. С. 56–62. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnaru_2014_4_11.
2. Про запобігання корупції: Закон України №1700-VII (2014) Вилучено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
3. Усаченко Л. М. Природа корупції в Україні: суперечності, ризики, проблеми: навч. посіб. / Л. М. Усаченко, В. М. Гурієвська ; Каб. Міністрів України ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України ; Навч.-наук. ін-т післядиплом. освіти. Херсон : Грінь Д. С., 2014. 144 с.

Карагіоз Р.С.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Компанієць К.Д., Коропатов О.М.

ЕТИКА ПУБЛІЧНОГО СЛУЖБОВЦЯ

Крижановська О.В.

КОРУПЦІЯ, ЯК ПРИЧИНА ЗАНЕПАДУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ

Леонова А.К., Коропатов О.М.

ДЕЯКІ ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Кузьменко Ю.В., Ворогушина А.О.

АНТИКОРУПЦІЙНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ

Мазур А.С., Коропатов О.М.

КОРУПЦІЯ ТА ПРОФЕСІЙНА ДЕФОРМАЦІЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Пишна А.Г.

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Рудой К.М.

УДОСКОНАЛЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО
ЗАКОНОДАВСТВА

Середницька І.А.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Стулова К.К.

ЩОДО ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Тригуб С.М.

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ НЕЗАКОННОМУ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ
ЗАСОБІВ ТА НАПРЯМКИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРИ ВЗАЄМОДІЇ
ПОЛІЦІЇ З ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ТА
ГРОМАДСЬКІСТЮ

Філатова Є.

КОРУПЦІЯ – ІНСТРУМЕНТ ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЧОРНОЇ
ТРАНСПЛАНТОЛОГІЇ

Хілобок Д.Р., Сірко В.С.

ДОСВІД СКАНДИНАВСЬКИХ КРАЇН ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ